

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 04/L-240

O ANTIDAMPINGSKIM I KOMPENZATORNIM MERAMA

Skupština Republike Kosova;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O ANTIDAMPINGSKIM I KOMPENZATORNIM MERAMA

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Svrha

Ovim Zakonom se utvrđuju pravila i procedure za uspostavljanje antidampingskih mera prema uvozu, koji je objekat dampainga, kao i kompenzatornih mera prema subvencioniranih uvoza, u cilju zaštite domaće industrije i interesa Republike Kosova.

Član 2.
Delokrug

1. Ovaj Zakon se sprovodi za Antidampingskih i kompenzatorne mere prema uvezenog proizvoda, koji je dampiran ili je korisnik vladinih ili subvencija ostalih javnih organa zemlje izvoznice ili porekla, pod uslovom da uvoz proizvoda prouzrokuje ili preti da prouzrokuje materijalnu štetu domaćoj industriji Kosova.

2. Antidampingske i/ili kompenzatorne mere se uvode samo nakon poštovanja odgovarajućih postupaka i sprovođenjem istraga u skladu sa zahtevima navedenim u ovom Zakonu.

Član 3. Definicije

1. Upotrebljeni izrazi u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **Kosovo** - Republiku Kosova;

1.2. **Ministarstvo** - dotično Ministarstvo za Trgovinu i Industriju;

1.3. **Komisija** - Komisiju za procenu specijalnih uvoznih dažbina utvrđenim u članu 26 ovog zakona;

1.4. **GATT** - Opšti Sporazum o carinama i trgovini iz 1994. godine.

1.5. **Proizvod pod istragom** - Uvezeni proizvod na Kosovu koji je predmet istrage za damping ili subvencioniranja;

1.6. **Sličan proizvod** - Proizvod sa identičnim karakteristikama tj. podjednak u svim aspektima proizvoda pod istragom, ili izostanku takvog proizvoda drugi proizvod koji iako nije sličan u svim aspektima ima mnoge slične karakteristike sa onima proizvoda pod istragom, važan kriterijum ako ova dva proizvoda konkurišu jedan drugome ili su zamenljivi;

1.7. **Izvozna zemlja** - Zemlju porekla proizvoda pod istragom. U nekim slučajevima to može biti posrednička zemlja, osim kada proizvod prolazi samo tranzit u posredničkoj zemlji ili nije makar delimično proizveden/fabrikovan u posredničkoj zemlji ili kada ne može imati sličnu cenu u ovoj zemlji;

1.8. **Izvozna cena** - Realnu plaćenu cenu koja je trenutno plaćena ili koja treba da bude plaćena za proizvod pod istragom kada je prodat za izvoz iz zemlje izvoznice na Kosovu;

1.9. **Normalna vrednost** - Uobičajeno uporednu cenu, plaćenu ili koja treba biti plaćena, od prvih nezavisnih kupaca za sličan proizvod, pod normalnim tržišnim uslovima, kada je namenjen za potrošnju u zemlji porekla ili izvoza;

1.10. **Damping** - Uvoz robe na Kosovu po nižoj izvoznjoj ceni nego uporedivu cenu za sličan proizvod namenjen potrošnji pod normalnim uslovima tržišta u izvoznjoj zemlji;

1.11. **Damping marža** - Razliku izraženu u procentima ili trenutnom iznosu, koji prosečna ponderisana normalna vrednost prevazilazi prosečnu ponderisanu cenu izvoza na Kosovu;

1.12. **Domaća Kosovska Industrija** - Kosovske proizvođače sličnih proizvoda, ili Kosovski proizvođači, koji zajedno proizvode i fabrikuju slične proizvode, koji čini više od pedeset odsto (50%) ukupne proizvodnje sličnog proizvoda na Kosovu, ukoliko Kosovski proizvođač sličnog proizvoda se odnosi na izvoznika ili uvoznika, ili je sam uvoznik proizvoda pod istragom, ne može se smatrati pripadnikom domaće kosovske industrije u svrhama ove definicije; domaća kosovska industrija nema pravo na anti-dampiške ili anti-subvencionisane postupke kada su kosovski proizvođači izričito podržavanog postupka za manje od dvadeset pet posto (25%) od sličnog proizvoda proizvedenog ili fabrikovanog od strane domaće kosovske industrije u celini;

1.13. **Zainteresovane strane** - Izvoznici, uvoznici i strani proizvođači proizvoda koji se ispituje; poslovna ili trgovinska udruženja, ako su većina njihovih članova proizvođači proizvoda koji se ispituje, uvoznici ili izvoznici proizvoda koji se ispituje, vlade zemalja izvoznica, kosovski proizvođači sličnog proizvoda; Kosovska poslovna i trgovinska udruženja, ako veći deo članova su proizvođači sličnog proizvoda na Kosovu ili Kosovskog udruženja potrošača;

1.14. **Istraga** - Istragu koja se sprovodi od strane Ministarstva u skladu sa ovim Zakonom, da bi se utvrdilo prisustvo, stepen i efekti od prošlosti, trenutni ili budući efekti dampingskih ili subvencionih izvoza domaće Kosovske industrije ili neke druge strane od interesa. Istraga o postojanju doppinga ili subvencija i sledstvenih povreda koje se sprovode istovremeno;

1.15. **Period istrage** - Uobičajeni period od najmanje šest (6) meseci i obično jednu (1) godinu prije ili što je bliže moguće i primereno za pokretanje postupka za potrebe utvrđivanja doppinga ili subvencija i sledstvenih prouzrokovanih povreda;

1.16. **Subvencija** - Direktna ili indirektna finansijski doprinos obezbeđen od strane vlade ili bilo koji drugi autoritet u zemlji izvoza ili zemlji porekla, koji pruža korist izvoznim zemlji, preduzeću ili grupi preduzeća ili industrija u izvoznim zemlji ili zemlji porekla (primalac), kao što je predviđeno u članu XVI GATT-a 1994 god.;

1.17. **Subvencijska marža** - ili ukupan iznos subvencije podrazumeva apsolutnu vrednost finansijskih pogodnosti koje primalac je primio tokom perioda istrage za subvencioniranje;

1.18. **Šteta** - Materijalnu ekonomsku ili finansijsku štetu domaćoj kosovskoj industriji, pretnja materijalne štete ili materijalne zaostalosti ili sprečavanja uspostavljanja i razvoja domaće kosovske industrije;

1.19. **Predstavnički iznos** – Celokupni iznos troškova proizvodnje/prerade proizvoda pod istragom ili sličnom, uključujući administrativne i ostale nastale troškove u delatnost preduzeća, kao opravdan profit za proizvođača/prerađivača, sve to postupajući u normalnim uslovima tržišta.

1.20. **Anti-damping mere** - Obaveze koja su nametnute na uvoze proizvoda pod istragom koji je predmet dampaing ili prihvaćenog poduhvata, da bi se nadoknadila razliku između cene po kojoj se proizvod izvozi na Kosovu (cena izvoza) i njegova stvarne vrednosti ili iznos koji je adekvatan za uklanjanje povrede domaće kosovske industrije, bez obzira da je niža;

1.21. **Kompenzatorne mere** - Obavezu koja se preduzima na uvoz proizvoda koji se subvencioniše ili je prihvaćen poduhvat, u cilju da se nadomesti ukupan iznos kompezatorne subvencije za proizvod pod istragom ili iznos koji je adekvatan za uklanjanje povrede domaće kosovske industrije, bez obzira da je niža;

1.22. **Vlada** - Vladu ili bilo koji drugi javni organ ili telo na teritoriji izvozne zemlje ili zemlje porekla;

1.23. **Kosovski interes** - Sve različite ekonomske ili finansijske interese svih zainteresovanih strana na Kosovu uzete kao celina koja se odnosi na postavljanje ili ne postavljanje anti-damping ili anti-subsencijskih mera. Potreba za eliminisanje trgovinskih iskrivljenih štetnih damping ili subvencijskih efekata ili za obavljanje efikasne ili fer konkurencije, takođe treba posvetiti posebnu pažnju.

POGLAVLJE II UTVRĐIVANJE DAMPINGA

Član 4. Antidampingske mere

Antidampingske mere mogu se sprovođiti za svaki Antidampingski proizvod, čiji uvoz i prodaja na Kosovu uzrokuje ili preti da uzrokuje materijalnu štetu domaćoj industriji.

Član 5. Stvarna vrednost

1. U slučaju kada izvoznik ne proizvodi, preradi ili prodaje sličan proizvod u zemlju izvoza nominalna vrednost može se definisati na osnovu cene proizvođača ili ostalih prodavaca u toj zemlji.

2. Upoređujuće cene između stranaka koje međusobno sarađuju ili koje imaju međusobni dogovor mogu da se ne tretiraju kao da su u normalnim uslovima tržišta i isto tako mogu da se ne koriste za određivanje nominalne cene, izuzev ako se utvrđuje da te cene nisu uticane od dogovora ili njihove saradnje.

3. U cilju definisanja normalne vrednosti mora se koristiti dovoljna količina prodaje sličnog produkta na domaće tržište zemlje izvoznice. Ta količina mora da bude najmanje pet (5%) posto količine prodaje izvoza na Kosovu. Manja količina može se uzeti jedino ako se dokaže da je dovoljno reprezentativno za nivo cena u zemlji izvoza i za bolje i tačnije upoređenje.

4. U slučajevima kada nema uopšte ili dovoljne prodaje sličnog proizvoda pod normalnim uslovima tržišta, ili kada zbog posebne situacije tržišta u izveznoj zemlji ova količina prodaje onemogućava stvaranje potrebne i tačne osnove za određivanje normalne vrednosti, u tom slučaju normalna vrednost sličnog proizvoda definiše se na osnovu cene proizvodnje u zemlji porekla uključujući i opravdani iznos troškova prodaje i opštih i administrativnih troškova, kao i opravdana dobit izvoznika ili drugog proizvođača / prerađivača sličnog proizvoda.

5. U slučaju takvog definisanja na osnovu stava 4 ovog člana, izgleda da nije moguće ili povoljno, normalna vrednost mora se zasnivati na reprezentativni iznos troškova izvoza prema tržištu i normalnim tržišnim uslovima iz te zemlje u trećoj zemlji, pogodnog ili uporedivog ili na drugoj opravdanoj osnovi.

Član 6. **Tretiranje prodaja ispod cene**

Ministarstvo, prilikom utvrđivanja stvarne vrednosti, uzima u obzir uglavnom one prodaje koje se odvijaju u normalnim tržišnim uslovima. Prodaja sličnog proizvoda na unutrašnjem tržištu zemlje izvoznice ili prodaja trećoj zemlji po ceni nižoj od ukupnih troškova po jedinici proizvodnje (fiksni ili varijabilni) plus prodajni, opšti ili administrativni troškovi ili razumne dobiti, mogu se tretirati kao da nisu pod normalnim tržišnim uslovima, osim ako Ministarstvo utvrdi da:

1.1. takve prodaje su obavljene samo u određenom kratkom vremenskom periodu (ne više od šest (6) meseci);

1.2. takve prodaje su obavljene samo u značajnim količinama;

1.3. ponderisana prosečna prodajna cena transakcija koja se ispituje nije niža od ponderisanog prosečnog troška po jedinici, odnosno obima prodaje po ceni nižoj od troškova po jedinici predstavlja manje od dvadeset posto (20%) od prodaja korišćenih za određivanje stvarne vrednosti;

1.4. takve prodaje su obavljene po cenama koje pokrivaju sve troškove unutar određenog vremenskog perioda; ako su cene niže od troškova po jedinici, u trenutku prodaje su više od ponderisanih prosečnih troškova u periodu ispitivanja, smatra se da te cene osiguravaju pokrivanje svih troškova.

Član 7.

Obračunavanje troškova prilikom utvrđivanja stvarne vrednosti

1. Ministarstvo obračunava troškove na osnovu knjigovodstva i drugih poslovnih knjiga i podatke dostavljene od strane izvoznika ili proizvođača pod istragom, pod uslovnom da su ti podaci u skladu sa opštim prihvaćenim računovodstvenim principima zemlje izvoznice ili zemlje porekla i razumno odražavaju troškove povezane sa sličnim proizvodom i izvoznom prodajom proizvoda koji se ispituje.

2. Vrednost i iznos prodaje, opštih i administrativnih troškova i vrednost profita obračunavaju se ili formiraju na osnovu informacija i podataka u trenutku nastanka ovih troškova i profita. Te vrednosti moraju se odnositi na proizvodnju i prodaju pod normalnim uslovima trgovine za slični proizvod od strane izvoznika ili proizvođača koji se ispituje.

3. U slučajevima kada se troškovi nerazumno odgledaju u knjigovodstvenim i drugim poslovnim knjigama i, stoga nije moguće tačno i precizno utvrditi, oni se utvrđuju:

3.1. na osnovu ponderisanog proseka stvarnih iznosa određenih za ostale izvoznike ili proizvođače koji su predmet istrage pod uslovom da proizvode i proizvode sličnog proizvoda na domaćem tržištu zemlje izvoznice ili zemlje porekla, ako to nije moguće;

3.2. na osnovu stvarnih vrednosti koje se promenjuju za proizvodnju i prodaju, pod normalnim tržišnim uslovima, za istu opštu kategoriju proizvoda dotičnog izvoznika ili proizvođača na domaćem tržištu zemlje izvoznice ili zemlje porekla, ako to nije moguće;

3.3. na osnovu bilo koje razumne metode, obezbeđujući da utvrđeni iznos profita nije veći od profita ostvarenog u normalnim okolnostima od strane drugih izvoznika ili proizvođača tokom prodaje proizvoda iste opšte kategorije na domaćem tržištu zemlje izvoznice ili zemlje porekla.

Član 8.

Cena izvoza

1. Izvozna cena treba biti cena trenutno plaćena ili koja će se platiti za proizvod koji se ispituje kada je prodat za izvoz iz zemlje izvoznice na Kosovu.

2. U slučajevima kada ne postoji izvozna cena, ili kada se ta cena smatra pogrešna, Ministarstvo može izračunati i izgraditi cenu izvoza:

2.1. cene po kojoj su uvezeni proizvodi preprodati kupcu na Kosovu kao po prvi put, ili

2.2. gde se uvezeni proizvodi kao prvo nisu preprodati nezavisnom kupcu na Kosovu po prvi put, ili nisu preprodati pod istim uslovima kao što su uvezeni, na bilo kojoj razumnoj osnovi.

3. U ovim slučajevima spomenutim u stavu 2 ovog člana, prilagođavanja moraju biti primenjena u obračunu izvozne cene za sve profite, troškove ili poreze nastale između uvoza i preprodaje, kako bi se uspostavila razumna i pouzdana izvozna cena na Kosovskom graničnom nivou.

Član 9.

Upoređivanje stvarne vrednosti sa izvoznom cenom

1. Pravično poređenje vrši se između izvozne cene i stvarne vrednosti. Upoređivanje treba vršiti na istom nivou trgovine, obično na nivou proizvodnje, u izvoznoj zemlji ili zemlji porekla, a što je bliže moguće u isto vreme i uzimajući u obzir sve faktore, prodajne uslove i razlike koje mogu uticati na uporedivost cena kada su potvrđene od strane bilo kojih strana od interesa i demonstrirane činjeničnim dokazima. Upoređenje treba da u svakom slučaju uzme u obzir i prilagodi razlike u fizičkim karakteristikama proizvoda koji se ispituje i sličnog proizvoda koji se koristi za uspostavljanje stvarne vrednosti, u prodajnim količinama, prodajnih troškova i ostalim prodajnim uslovima, kao i na razliku u valuti.

2. Faktori za koje prilagođavanja su uglavnom primenjena su navedeni ispod, a ovaj spisak je samo indikativan i ne može biti konačan samo na:

2.1. fizičke karakteristike – prilagođavanja treba da se vrše na razlike u fizičkim karakteristikama i na korišćenju proizvoda. One su zasnovane na razumnoj proceni tržišne vrednosti ili percepcije potrošača u zemlji izvoznici ili zemlji porekla kao i na Kosovu. Prilagođavanja mogu takođe biti zasnovana na razliku u troškovima proizvodnje, ako informacije ili podaci o cenama nisu dostupni, ili nisu pogodni za precizno poređenje;

2.2. direktne i indirektne uvozne dažbine, troškovi i porezi – prilagođavanja treba da se vrše na stvarne vrednosti za sve razlike direktnih i indirektnih uvoznih dažbina, troškova i poreza snošanih od sličnog proizvoda i materijala fizički inkorporiranih u njemu, i ne naplaćenih ili vraćenih u vezi sa proizvodom koji se ispituje;

2.3. popusti, rabati i količinski popusti – prilagođavanja treba da se vrše za sve razlike vezane sa popustima i rabatima uključujući i one date za razlike u količinama, ako su te količine pravilno utvrđene i direktno porezane dotičnim prodajama;

2.4. nivo trgovine – prilagođavanja treba da se vrše na sve razlike na nivoima trgovine i prodaje kao i distributivnom sistemu obuhvatajući bilo koje razlike koje mogu proizaći od originalne opreme proizvođača ili slične prodaje. Prilagođavanje treba vršiti i u odnosu na distribucionom lancu na Kosovu i zemlji izvoznici ili zemlji porekla, obuhvatajući i izračunatu ili izgrađenu izvoznju cenu, na nivou trgovine koja je drugačija od one stvarne vrednosti, i da je ova razlika uticala na uporedivost cene. Ovo se može demonstrirati na konzistentne i izrazite razlike u funkcijama prodavca ili distributera i prodavačkih ili distributerskih cena za različite nivoe trgovine na domaćem tržištu zemlje izvoznice ili zemlje porekla. Iznos prilagođavanja se zasniva na tržišnu vrednost razlika;

2.5. troškovi prevoza, osiguranja, rukovanja, trgovine, utovara – istovara i propratni troškovi – prilagođavanje treba da se vrše za sve razlike troškova direktno povezanih i nastalih tokom prevoza proizvoda koji se ispituje iz prostorija izvoznika do prvog nezavisnog kupca, kada su ti troškovi uključeni u izračunate cena. Ovi troškovi uključuju troškove prevoza, osiguranja, rukovanja, trgovine, utovara – istovara i propratne troškove;

2.6. pakovanje – prilagođavanje treba da se vrše za sve razlike u pakovanju direktno povezane i nastale kod sličnog proizvoda u zemlji izvoznici ili zemlji porekla kao i proizvodu koji se ispituje;

2.7. krediti – prilagođavanje treba da se vrši za sve razlike troškova bilo kog kredita odobrenog za prodaju predmetnog proizvoda, ako je taj faktor uzet u obzir kod određivanja izračunatih cena;

2.8. troškovi posle prodajnih usluga – prilagođavanja treba da se vrše za sve razlike kod direktnih troškova obezbeđivanja garancije, jemstva, pružanja tehničke pomoći i usluga nakon prodaje u skladu sa zakonom ili kupoprodajnim ugovorom sličnog proizvoda;

2.9. tarife – prilagođavanje treba da se vrše na za sve razlike u isplaćenim tarifama za agente prodaje ili za ostale agencije koje se bave sa komercijalizacijom sličnog proizvoda u vezi sa prodajem pod razmatranjem;

2.10. ostali faktori – prilagođavanje treba da se vrše za sve ostale razlike ostalih faktora koje nisu gore pomenute ako je demonstrirano da utiču na upoređivanju cena.

Član 10. Damping marža

1. Vrednost damping marže uglavnom se utvrđuje poređivanjem ponderisane prosečne stvarne vrednosti sa ponderisanim prosekom izvoznih cena svih transakcija, ili upoređivanjem za sve transakcije pojedinačne stvarne vrednosti sa pojedinačnom izvoznom cenom na osnovu svake transakcije.

2. Damping marža se može utvrditi uzimanjem prosečne ponderisane normalne vrednosti i njenim upoređivanjem sa svim cenama pojedinih izvoznih transakcija na Kosovo. Ovo bi trebalo da se radi samo ako postoji obrazac izvoznih cena koje se znatno razlikuju između različitih kupaca na Kosovu ili u vremenskim periodima.

3. Kada damping marže variraju, ponderisani prosek svih izračunatih damping marži može biti uspostavljen.

POGLAVLJE III ODREĐIVANJE SUBVENCije

Član 11. Opšte načelo

1. Kompenzatorna obaveza može se postaviti sa ciljem kompenzacije neke subvencije, izdato direktno ili indirektno, za proizvodnju, fabrikovanje, izvoz ili prevoz bilo kog proizvoda čiji uvoz i puštanje u slobodan promet na Kosovu prouzrokuje povrede.
2. Za potrebe ovog Zakona, proizvod se smatra subvencionisanim ako on ima koristi od kompenzatornih subvencija kao što je definisano u članovima 12 i 13 ovog Zakona.
3. Takva subvencija se može odobriti od strane vlade zemlje porekla uvezenog proizvoda, ili od strane vlade posredne zemlje iz koje se proizvod izvozi na Kosovu, poznatom za potrebe ovog zakona, kao "zemlja izvoznica".
4. Nezavisno od stavova 1, 2 i 3 ovog člana, gde proizvodi nisu direktno uvezeni iz zemlje porekla, ali se izvoze na Kosovo iz posredne zemlje, odredbe ovog zakona trebaju se u potpunosti primeniti i transakcije ili transakcija, gde je to primereno, mogu se smatrati da se dogode između zemlje porekla i Kosova.

Član 12 Utvrđivanje subvencije

1. Subvencionisanje se smatra da postoji ako:

1.1. Postoji finansijski doprinos vlade u zemljama porekla i zemljama izvoznicama, to jest, ako:

1.1.1. Vladina praksa obuhvata direktan prenos sredstava (na primer grantovi, krediti, kapitalna infuzija), potencijalni direktni transferi sredstava ili obaveza (na primer kreditne garancije);

1.1.2. Vladini prihod koji je inače zahvaljujući tome se odrekao ili se ne prikupljaju (na primer, fiskalni podsticaji, kao što su poreske olakšice), u tom pogledu, izuzeće jednog izvezenog proizvoda od dažbina ili poreza snosi sličan proizvod kada je predodređen za domaću potrošnju, odnosno remisija takvih dažbina i poreza na iznosima ne premaše one koje su nastale, neće se smatrati subvencijom, pod uslovom da se takvo izuzeće odobrava;

1.1.3. Vlada obezbeđuje robu ili usluge, drugačije od opšte infrastrukture, ili kupuje robu;

1.1.4. Vlada:

1.1.4.1. vrši plaćanje u mehanizam finansiranja, ili

1.1.4.2. poverava ili usmerava privatni organ da obavlja jednu ili više vrste funkcija ilustrovanih u podstavovima: 1.1.1., 1.1.2. i 1.1.3. ovog člana koje bi normalno bile poverene Vladi, a praksa, ni u kom pravnom smislu, ne razlikuje od uobičajenih praksi sprovedene od vlade; ili

1.1.4.3. postoji bilo koji oblik prihoda ili cene u smislu člana XVI GATT-a 1994; i

1.1.4.4. kada se na ovaj način jednoj izveznoj kompaniji, preduzeću ili grupi preduzeća ili industrijama poverava korist (u daljem tekstu "određenih preduzeća").

Član 13.

Kompenzatorne subvencije

1. Subvencije podležu kompenzatornim merama samo ako su specifične.

2. Da bi se utvrdilo da li je subvencija specifična za određena preduzeća u okviru nadležnosti organa za dodeljivanje, primenjuju se sledeći principi:

2.1. kada organ za dodeljivanje, ili zakonodavstvo u skladu sa kojim radi organ za dodeljivanje, izričito ograničava pristup subvencijama određenim preduzećima, tako što subvencija će biti specifična;

2.2. kada organ za dodeljivanje, odnosno zakon prema kome funkcioniše organ za dodeljivanje, utvrđuje objektivne kriterijume ili uslove koji regulišu podobnost za, i visinu subvencije, i specifičnost neće postojati, pod uslovom da podobnost je automatska i da takvi kriterijumi i uslovi su striktno pridržavati.

3. Objektivni kriterijumi ili uslovi za cilj ovog člana se smatraju kriterijumi ili uslovi koji su neutralni, ne favorizuju određena preduzeća u odnosu na ostale, i koje su po prirodi ekonomske i po implementacije su horizontalne, takva kao broj radnika ili srazmeri preduzeća. Kriterijumi ili uslovi moraju biti jasno utvrđena zakonom, pravilnikom ili drugim zvaničnim dokumentom, kako bi bilo u stanju da se vrši provera da li:

3.1. nezavisno od predstavljanja ne specifičnosti koji rezultira od sprovođenja načela iz stava 2.1 i 2.2 ovog člana, ako ima razloga da se veruje da subvencija u stvari može biti specifična, onda mogu se smatrati ostali faktori;

3.2. takvi faktori su: upotreba programa subvencija od ograničenog broja određenih preduzeća, privilegovana upotreba od određenih preduzeća; izdavanje veliki iznosa subvencija disproporcionalno za određena preduzeća i način na koji je obavljena diskrecija od organa i donošenja odluke za davanje subvencije;

3.3. u tom smislu, na osnovu stava 3.1. i 3.2. ovog stava informacije o učestalosti kojom su odbijeni ili usvojeni zahtevi za subvencije i razlozi za takve odluke moraju se posebno uzeti u obzir.

4. Ako se primeni stav 1 ovog člana, treba uzeti u obzir obim diversifikacije ekonomskih aktivnosti u okviru nadležnosti organa za dodeljivanje, kao i na dužinu vremena tokom kojeg program subvencija je u upotrebi.

5. Subvencija koja je ograničena za određena preduzeća koja se nalaze u određenom geografskom regionu u okviru nadležnosti organa za dodeljivanje treba da bude konkretna. Postavljanje ili promena opštih važećih poreskih stopa po svim nivoima vlasti koje imaju pravo da to učine neće se smatrati specifičnom subvencijom za svrhe ovog zakona.

6. Izuzetno stavova 2 i 3 ovog člana, sledeće subvencije smatraće se da budu specifične za:

6.1. kontigent subvencije, u zakonu ili u praksi, bilo samostalno ili kao jedno od nekoliko ostalih uslova na izvozne performanse. Subvencije će se smatrati u stvari da su uslovljene u kontingentu na izvozne performanse kada činjenice pokazuju da davanje subvencija bez da postane zavisano zakonski kontigent od izvozne performanse, u stvari je vezano za trenutne ili očekivane izvoze ili izvozne zarade. Sama činjenica da se subvencije dodeljuju preduzećima koje izvoze, iz tog razloga ne treba da se smatra za izvoznu subvenciju samo u smislu ove odredbe;

6.2. uslovljavane subvencije, bilo samostalno ili kao jedan od nekoliko ostalih uslova, upotrebom domaće robe u odnosu na uvezene robe.

7. Bilo koje utvrđivanje specifičnosti po odredbama ovog člana biće jasno obrazloženo na osnovu dokaza.

Član 14.

Obračunavanje iznosa kompenzatorne subvencije

Iznos kompenzatornih subvencija, u smislu ovog zakona, trebaju se obračunati u smislu poverenih koristi na primaoca koji je pronađen da postoji tokom perioda istrage za subvencije. Obično taj period treba biti poslednja godina računovodstva korisnika, ali može biti bilo koji drugi period od najmanje šest (6) meseci pre pokretanja istrage za koju pouzdani finansijski i drugi relevantni podaci su dostupni.

Član 15.

Obračun koristi za primaoca

1. Što se tiče obračuna korist primaoca, treba primeniti dole navedena pravila:

1.1. investiranje od strane Vlade sopstvenim kapitalom neće se smatrati da predstavlja korist, osim ako investicija se može smatrati u skladu sa uobičajenom investicionom praksom (uključujući obezbeđivanje rizičnog kapitala) privatnih investitora u teritoriji države porekla i/ili izvoza;

1.2. kredit od Vlade neće se smatrati da pruža koristi, osim ako postoji razlika između iznosa koje preduzeće prima od kredita i plaća glavnice i iznos vladinog kredita koju bi preduzeće platila za uporediv komercijalni kredit koju bi preduzeća mogla stvarno i dobiti na tržištu. U tom slučaju korist treba biti razlika između ova dva iznosa;

1.3. jemstvo za kredit od vlade neće se smatrati da daje korist, osim ako postoji razlika između vrednosti koju preduzeće dobija a koji plaća za jemstvo za kredit od strane vlade i iznos kojeg bi preduzeće platila za uporedive komercijalne kredite u odsustvu jemstva vlade. U tom slučaju korist će se smatrati razlika između ova dva iznosa, prilagođena za bilo koje razlike u taksama;

1.4. obezbeđivanje robe ili usluga, ili kupovina robe od strane vlade neće se smatrati da daje korist, osim ako je odredba napravljena za manje od odgovarajuće naknade ili kupovina je napravljena za više od odgovarajuće naknade. Adekvatnost naknade utvrđuje se u odnosu na preovlađujuće tržišne uslove za dotični proizvod ili uslugu u zemlji odredbe ili kupovine (uključujući cenu kvaliteta, dostupnost, prevoz i druge uslove kupovine ili prodaje).

2. Ako ne postoje takvi preovladavajući tržišni uslovi za dotični proizvod ili uslugu u zemlji odredbe ili kupovine koji se mogu koristiti kao odgovarajuće odrednice, sledeća pravila se primenjuju:

2.1. pravila i uslovi koji prevladavaju u zemlji moraju da se prilagode, na osnovu stvarnih troškova, cena i drugih faktora na raspolaganju u toj zemlji, odgovarajućim iznosom koji odražava normalne tržišne uslove, ili

2.2. kada je prikladno, pravila i uslovi koja prevladavaju na tržištu druge zemlje ili na svetskom tržištu, koja su na raspolaganju primaocu će se koristiti.

Član 16.

Opšti principi obračunavanja

1. Iznos kompezatornih subvencija će se utvrditi po jedinici subvencionisanog izvoznog proizvoda na Kosovu. U uspostavljanju ovog iznos sledeći elementi mogu biti oduzeti od ukupne subvencije:

- 1.1. svaka prijavna taksa, odnosno drugi nužni troškovi kako bi se kvalifikovali za, ili dobijanje subvencije;
 - 1.2. izvozne takse, obaveze i druge dažbine naplaćuju na izvoz proizvoda na Kosovu namenjene posebno za nadoknadne subvencije.
2. Kada zainteresovana stranka zahteva odbitak, mora da se dokaže da je zahtev opravdan.
 3. Kada subvencija nije odobrena na odnosu proizvedene, fabrikovane, izvezene ili prevezene količine, iznos kompezatorne subvencije utvrđuje se dodeljivanjem vrednosti ukupne subvencije, po potrebi, preko nivoa proizvodnje, prodaje i izvoza proizvoda o kojima je reč u toku istrage perioda za subvencioniranje.
 4. Kada subvencija može biti povezana na sticanje ili buduće sticanje osnovnih sredstava, iznos kompezatornih subvencija obračunava se putem raspodele subvencija preko perioda koji odražava normalnu amortizaciju takvih sredstava u pomenutoj industriji. Tako izračunati iznos koji je pripisan periodu istrage, uključujući i onaj koji proizilazi iz osnovnih sredstava stečenih pre ovog perioda, biće izdvojen kao što je opisano u stavu 2. ovog člana gde sredstva nisu degradirane, subvencija će biti vrednovana kao beskamatni kredit i treba tretirati u skladu sa članom 15., podstav 1.2. ovog zakona
 5. Kada subvencija ne može biti povezana sa sticanjem osnovnih sredstava, iznos naknade primljene tokom perioda ispitivanja u principu se pripisuje ovom periodu, i izdvojen je kao što je opisano u stavu 2. ovog člana, ukoliko se posebne okolnosti koje se pojave opravdaju pripisivanje za dalji drugi period.

Član 17.

Metod obračunavanja iznosa subvencije

1. Iznos subvencije za primaoca za proizvod koji se ispituje, obračunava se za svaku subvenciju koja se ispituje ili program subvencionisanja u skladu sa stavom 2 ovog člana. Ukupna vrednost ovih iznosa za subvenciju ili program subvencionisanja biće ukupan iznos subvencionisanja proizvođača ili izvoznika za taj proizvod.
2. Za obračunavanje iznosa subvencionisanja proizvoda koji se ispituje za nekoliko primaoca određene subvencije ili programa subvencioniranja, Ministarstvo utvrđuje:
 - 2.1. u prvoj fazi ukupan iznos subvencije koja je dodeljena tom primaocu iz određene subvencije ili programa subvencioniranja i datum njenog dobijanja;
 - 2.2. u drugoj fazi, deo od ukupnog iznosa subvencije kojim će se opteretiti period ispitivanja subvencije;
 - 2.3 u trećoj fazi ukupan iznos te prodaje od tog primaoca kome će se pripisati period ispitivanja subvencije.

Član 18.
Obračunavanje iznosa specifične subvencije

1. Ministarstvo utvrđuje iznos specifične subvencije za svakog primaoca za proizvod koji se ispituje.
2. Ministarstvo, bez obzira na stav 1 ovog člana, u slučajevima kada je broj primalaca veoma veliki, Ministarstvo može da ograniči ispitivanje na razuman broj primalaca ili proizvoda koji su predmet ispitivanja a koji se na razuman način mogu ispitati.
3. Svaki izbor primaoca ili vrsta proizvoda koji je urađen u skladu sa stavom 2 ovog člana, vrši se nakon konsultacije sa primaocima.
4. U slučajevima kada Ministarstvo ograniči ispitivanje u skladu sa stavovima 2 i 3 ovog člana, ono utvrđuje iznos specifične subvencije za svakog primalaca koji dobrovoljno i blagovremeno dostavi dokumente koji su potrebni za ispitivanje.

POGLAVLJE IV
UTVRĐIVANJE ŠTETE

Član 19.
Definicija štete

1. Šteta od damping ili subvencionisanih uvoza utvrđuje se ne samo kada ona izaziva materijalne ekonomske ili finansijske štete direktno domaćoj industriji Kosova, ali i kada postoji opasnost od te povrede ili kada postoji materijalna zaostalost osnivanja ili razvoja domaće kosovske industrija
2. Utvrđivanje povrede/štete zasniva se na dokazima i mora uključivati objektivnu i fer istragu:
 - 2.1. količine damping subvencionisanih uvoza, posebno ako obim je zabeležio značajan porast u apsolutnom ili relativnom smislu u odnosu na industrijsku proizvodnju ili potrošnju sličnog proizvoda na Kosovu;
 - 2.2. kasnijeg uticaja tih damping ili subvencionisane uvoza na domaćoj kosovskoj industriji. Ovaj uticaj se utvrđuje na osnovu postojećih ili potencijalnih ekonomskih i/ili finansijskih informacije, podataka i pokazatelja, kao što su pad prodaje, cena i/ili rezultata, sprečavanje poskupljenja, smanjenje udela na tržištu, produktivnosti i/ili profita, ili negativan uticaj na rezerve, zaposlenost, plate, likvidnost, novčani tok, prinos na investicije, iskorišćenosti kapaciteta, zalihe, rast, sposobnost da se podigne kapital ili investicija.

Član 20.
Razmatranje efekta dampingskih ili subvencioniranih uvoza na cene

1. Za ocenu uticaja robe iz dampingskih ili subvencioniranih uvoza na cene na tržištu Kosova, Ministarstvo posebno razmatra:

- 1.1. ako je bilo veliko sniženje cena iz dampingskih ili subvencioniranih uvoza u odnosu na cene za sličan proizvod domaće industrije na Kosovu; ili
- 1.2. ako ima veliki pad cena ili sprečavanje povećanja cena, koje inače bi se desilo.

Član 21.
Kumulativna procena

1. Kada je uvoz proizvoda na Kosovu iz više od jedne zemlje istovremeno su predmet istrage za anti dumping mere, odnosno anti subvencionisane istrage, efekti takvih uvoza se mogu jedino proceniti zbirno (kumulativno), ako se utvrdi od strane Ministarstvo da:

- 1.1. dampingska ili subvencijska marža za uvoz svake zemlje je jednaka ili veća od dva posto (2%) *prema vrednosti* za dumping ili jednaka ili veća od jedan posto (1%) *prema vrednosti* istrage *subvencije* kao i obim uvoza iz svake zemlje koja nije zanemarena (minimalno učešće na kosovskom tržištu je od (1%) jedan posto); i
- 1.2. kumulativna procena efekata uvoza iz svake zemlje je prikladna zbog uslova konkurencije između uvoznih samih proizvoda i između sličnih domaćih kosovskih proizvoda.

Član 22.
Razmatranje uticaja iznosa dampingskih ili subvencionisanih uvoza

1. Ispitivanje uticaja iznosa dampingskih ili subvencionisanih uvoza na domaćoj kosovskoj industriji procenjuje se od strane Ministarstva i uključuje procenu svih relevantnih ekonomskih faktora i pokazatelje koji utiču na stanje domaće kosovske industriju, kao:

- 1.1. stvarni ili potencijalni pad prodaje, profita, proizvodnje, tržišnog udela, produktivnosti, profitabilnosti, ulaganja i korišćenje kapaciteta;
- 1.2. stvarni ili potencijalni faktori koji utiču na domaće cene;
- 1.3. stvarne i potencijalne negativne efekte na promet roba, zaposlenost, plate, rast i sposobnost za povećanje kapitala ili investicija;
- 1.4. magnitudu dampingske ili subvencionisane marže.

2. Ministarstvo procenjuje efekte dampingskih ili subvencionisanih uvoza u odnosu na proizvodnju i prodaju sličnih proizvoda ako raspoloživi podaci omogućavaju identifikaciju tog proizvoda prema proizvodnom procesu, proizvodnji i profitu domaće kosovske industrije.

3. Ako takva identifikacija proizvoda nije moguća, efekti dampingskih ili subvencionisanih uvoza se procenjuju ispitivanjem proizvodnje najuže grupe ili asortimana proizvoda koja uključuje slični proizvod za koje je moguće dobiti potrebne informacije i podatke.

Član 23.

Pretnja materijalnom štetom

1. Pretnja materijalnog oštećenja zasnivaće se samo na činjenice i pretnja materijalnog oštećenja mora se jasno predvideti i treba biti neizbežna.

2. Pri utvrđivanju činjenice postojanja pretnje materijalnom štetom, treba uzeti u obzir gore pomenuti faktori u članu 22. ovog zakona i dole navedeni faktori:

2.1. značajnu stopu rasta dampingskih ili subvencionisanih uvoza, koja ukazuje na verovatnoću daljih znatno povećanih uvoza;

2.2. pad nivoa cena takvog uvoza koji bi u značajnoj meri imao budući uticaj na cene (sniženje cena, depresija cena ili represija cena) na kosovskom tržištu i da će verovatno povećati industrijski zahtev kupaca i korisnika za dalji uvoz;

2.3. dovoljno slobodno jednokratni kapacitet proizvodnje od izvoznika ili neposredno povećanje tog kapaciteta koji bi ukazivao na povećanje dampingskih ili subvencionisanih uvoza na domaćem tržištu Kosova; međutim treba uzeti u obzir i druga izvozna tržišta u cilju apsorbovanja dodatnih izvoza;

2.4. proizvodni kapacitet, inventar i druga izvozna tržišta proizvoda koji se ispituje u zemlji izvoznici ili zemlje porekla.

3. Ispitivanje ovih faktora mora dovesti do zaključka da dalji dampingski ili subvencionisani uvozi su neposredni i materijalne povrede će jasno dogoditi bez zaštitnih mera.

Član 24.

Materijalni zastoj osnivanja ili razvoja kosovske industrije

1. Povreda može da se učini ukoliko proizvodnja sličnog proizvoda još uvek ne postoji u značajnoj meri na Kosovu. U cilju uspostavljanja takvog poremećaja materijalno osnivanje ili razvoja kosovske industrije već mora da postoji jasna indikacija da proizvodnja sličnog proizvoda je o tome da se uspostave i/ili razviju na Kosovu u bliskoj budućnosti. Materijalni zastoj se zasniva na činjenicama.

2. Isto tako mora se konstatovati da efekat dampingskog ili subvencioniranog uvoza zakašnjava u stvaranju ili razvoju industrije Kosova materijalno i supstancijalno zaostale ili napuštene.

3. Indikacije za takva odlaganja mogu biti značajna kašnjenja ili odustajanje od usvajanja odluke ili detaljnih i dokazanih planova na investicije, proizvodnju, troškovi, radna snaga, komercijalizacija ili marketing koji bi se bavili ili stavljeni u praksi bez dampingskih ili subvencionisanih uvoza.

Član 25.

Veza uzročnost - posledica

1. Ministarstvo proverava i utvrđuje postojanje ili nepostojanje uzročne veze između dampingskih ili subvencionisanih izvoza i materijalne štete, pretnje za materijalne povrede ili materijalne zaostalosti osnivanja ili razvoja domaće industrije Kosova. Mora se demonstrirati da dampingski ili subvencionisani uvozi prouzrokuju ovu materijalnu štetu domaćoj industriji Kosova. Ovo će rezultirati demonstracijom čiji obim i/ili nivo cena ovih dotičnih dampingskih uvoza su odgovorni za takve materijalne povrede. Ne dampinge ili ne subvencionisane transakcije moraju da budu zanemarene u tom pogledu.

2. Ministarstvo, kao dodatak dampingskih ili subvencionisanih izvoza, smatra takođe i ostale faktore koji u isto vreme mogu oštetiti domaću kosovsku industriju, kako bi se osiguralo da povrede koje su izazvane ovim drugim faktorima se ne pripisuje dampingskih ili subvencionisanim uvozima.

3. Ovi ostali faktori mogu biti:

3.1. količina i cena ne dampingskih ili ne subvencionisanih uvoza;

3.2. smanjenje potražnje ili promene u modelima potrošnje Kosova;

3.3. restriktivne trgovinske prakse, i konkurencija između domaćih Kosovskih i stranih proizvođača;

3.4. nova tehnološka dostignuća , i

3.5. učinjeni izvozni rezultati i niska produktivnost domaće kosovske industrije u odnosu na izvoznike u pitanju.

POGLAVLJE V ORGAN ZA ISPITIVANJE

Član 26. Ministarstvo i Komisija

1. Ministarstvo je organ za ispitivanje za istragu doppinga, subvencioniranja, povrede istih i kosovskog interesa. Ministarstvo je podržano u svojoj istrazi i u proceni svojih rezultata i nalaza, kao i za sprovođenje ovog zakona od strane komisije.
2. Komisija će biti sastavljena od predstavnika sledećih institucija:
 - 2.1. dotično Ministarstva za Trgovinu i Industriju Predsedavajući;
 - 2.2. dotično Ministarstvo za privredu i finansije;
 - 2.3. dotično Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i ruralni razvoj;
 - 2.4. dotično Ministarstvo za energetiku i rudarstvo;
 - 2.5. dotično Ministarstvo za inostrane poslove;
 - 2.6. dotično Ministarstvo rada i socijalnog staranja;
 - 2.7. Kosovska carinska služba.
3. Članovi komisije treba da se predlažu od dotična ministarstva, a imenuje ih ministar dotičnog Ministarstva za Trgovinu i Industriju.
4. Komisija odlučuje prostom većinom glasova.

POGLAVLJE VI ISPITIVANJE

Član 27. Uslovi za podnošenje žalbe

1. Istraga za utvrđivanje postojanja, stepena, nivoa i efekta bilo kojih osumnjičenih doppingskih ili subvencionisanih uvoza, biće pokrenuta od strane Ministarstva, posle konsultacija sa Komisijom, na pismeni zahtev (žalbe) od strane bilo kog fizičkog ili pravnog lica, ili bilo kojeg udruženja koje nema nužno pravni subjektivitet, delujući u ime domaće kosovske industrije.

2. U izuzetnim slučajevima, Ministarstvo može da pokrene istragu na sopstvenu inicijativu, nakon konsultacija sa Komisijom.

3. Uslovi za primenu žalbe od strane ili u ime domaće kosovske industrije i sadržaju obrasca za žalbe biće definisani podzakonskim aktom izdatim od strane Ministarstva.

Član 28. **Odluka o pokretanju ispitivanja**

1. Ministarstvo, nakon razmatranja i provere informacija koje u zahtevu (žalbi), predstavljaju one sa izveštajem za svoju zahvalnost Komisiji za procenu i konsultacije. Dodatne informacije mogu se zatražiti od kandidata od strane Ministarstva i/ili Komisije pre donošenja odluke o pokretanju istrage. Ministarstvo odlučuje o otvaranju istrage, nakon konsultovanja Komisije.

2. Kada Ministarstvo donosi odluku da pokrene istragu bez pisanog zahteva ili u ime domaće industrije Kosova, onda ta odluka mora biti zasnovana na dovoljno dokaza, informacija i podataka o dampingu ili subvencionisanju, materijalnoj povredi i uzročnoj povezanosti, u skladu sa Poglavljem II , III i IV ovog zakona

3. Zahtev za pokretanje istrage će biti odbijen od strane Ministarstva, nakon konsultacija sa Komisijom, kada nema dovoljno informacija ili podataka da se opravda otvaranje postupka.

4. Istraga neće biti otvorena protiv zemalja izvoznica čiji uvozi na Kosovu predstavljaju tržišno učešće manje od jedan posto (1%), osim u slučaju žalbe protiv nekoliko zemalja izvoznica, ove zemlje čine zajedno više od tri posto (3%) domaće kosovske potrošnje.

5. Istraga će biti pokrenuta na osnovu prijave ako se utvrdi da je:

5.1. pismeni zahtev podnet od strane domaće kosovske industrije u skladu sa ovim zakonom; i

5.2. nivo podrške za zahtev je jednak ili veći od dvadesetpet posto (25%) od ukupne proizvodnje sličnog proizvoda proizvedenog od strane domaće kosovske industrije.

6. Smatra se da je podnet od strane ili u ime domaće industrije Kosova samo ako se podržva od:

6.1. kosovskog proizvođača, čija proizvodnja predstavlja jednake ili veće od pedeset posto (50%) od ukupne proizvodnje sličnog proizvoda; ili

6.2. ako izražena opozicija za zahtev kosovskih proizvođača je manja od proizvodnje tih proizvođača koji podržavaju zahtev.

7. Svaki zahtev u skladu sa odredbama ovog člana može se povući pre nego što istraga započne i u tom slučaju će se smatrati da nije ni podneta.

8. Ministarstvo odlučuje najkasnije mesec dana nakon podnošenja žalbe za otvaranje ili ne - otvaranje postupka.

9. Kada Ministarstvo odluči da ne pokrene istragu, onda ova činjenica će biti obavještena u pisanoj formi podnosiocu zahteva. Ovo obavještenje je otvoreno za sudsko preispitivanje.

10. Ministarstvo zahteva od Komisije njeno mišljenje da inicira ili da ne inicira istragu u vezi dampainga ili subvencionisanja u roku od dve (2) nedelje nakon podnošenja tužbe od strane domaće Kosovske industrije. Kada Ministarstvo ili Komisija zahteva dodatne informacije od podnosioca zahteva, ovaj rok se može produžiti i do mesec dana.

11. Ministarstvo neće pokrenuti istragu za uvezeni proizvod ako se utvrdi da je:

11.1. u slučaju dampainga, marža dampainga je manja od dva posto (2%).

11.2. u slučaju subvencija, iznos subvencija je manji od jedan posto (1 %).

Član 29.

Obaveštenje o pokretanju postupka ispitivanja

1. Kada Ministarstvo donosi odluku da pokrene istragu ono je dužno da obavesti Komisiju za tu činjenicu i da obavestava zainteresovane kao što je definisano u čl.3. podstav 1.13. ovog Zakona.

2. Pokretanje istrage biće objavljeno u Službenom glasniku.

3. Sadržaj obavještenja iz stava 2. ovog člana utvrđuje se podzakonskim aktom.

4. Istraga će početi od dana objavljivanja iz stava 2. ovog člana.

Član 30.

Trajanje ispitivanja

Ministarstvo treba da zaključi istragu navoda dampskih ili subvencionisanih uvoza u naj kasnije godinu dana nakon njenog pokretanja.

Član 31.

Javna datoteka i pravo na informisanje

1. Ministarstvo utvrđuje za svaku istragu javnu datoteku u skladu sa zahtevima za zaštitu poverljivih informacija, koje mogu biti dopunjene s vremena na vreme, uključujući:

1.1. javni izveštaji u vezi sa istragom;

1.2. materijale, uključujući upitnike, odgovore na upitnike i pisane informacije dostavljene Ministarstvu ili Komisiji od strane bilo kojih drugih izvora;

1.3. ostale informacije sastavljene ili dobijene od strane Ministarstva ili Komisije, uključujući izveštaj o izvršenoj proveru; i

1.4. svi ostali dokumenti koji se smatraju podobnim za javno informisanje.

2. Ova datoteka će biti dostupna zainteresovanim stranama i javnosti u svim fazama istrage, kao i u toku bilo kog sudskog postupka .

Član 32. Ispitivanje

1. Nakon pokretanja postupka, Ministarstvo će započeti istragu na Kosovu i, po potrebi, u zemlji izvoznice ili zemlji porekla. Takva istraga će obuhvatiti dumping ili subvencije, odnosno, kao i povredu istog, i to treba biti istovremeno istraženo. Na Kosovu, kosovski interes može biti takođe istražen.

2. Za potrebe reprezentativnog nalaza, period ispitivanja treba da se izabere taj koji:

2.1. u slučaj dumpinga ili subvencije, obično treba pokrivati dvanaest meseci, zaključno što je bliže moguće iniciranjem datuma postupka; informacije koje se odnose na period posle ovog perioda ispitivanja, normalno ne trebaju uzeti u obzir; i

2.2. u slučaju povrede, uglavnom će se pokriti najmanje tri (3) godine.

3. Ministarstvo će poslati upitnike koji pokrivaju dumping ili subvenciju kao i povrede istih. Strankama koje primaju ove upitnike treba dati najmanje četrdeset i pet (45) dana da odgovore.

4. Rok za izvoznike će se računati od dana prijema upitnika, koji se za ovu svrhu mogu smatrati da su primljeni jednu (1) nedelju od dana kada je ona poslata stranke pod istragom ili je prenetu adekvatnom diplomatskom predstavniku zemlja porekla i/ili izvoza.

5. Rok od četrdeset pet (45) dana može se produžiti, imajući u obzir rokove istrage, pod uslovom da stranka iznosi razloge takvog odlaganja, na osnovu njihovih posebnih okolnosti.

6. Upitnici moraju se popuniti na jednom od zvaničnih jezika Kosova.

7. Na zahtev, za uvoznike, izvoznike i domaće Kosovske industrije i gde je to moguće treba obezbeđene mogućnosti, da vladu zemlje porekla i/ili izvozne zemlje, ili bilo koje druge zainteresovane strane, da stranke koje imaju štetne interese susreću, tako da se mogu izneti suprotstavljena gledišta i optužnički argumenti. Pružanje takvih prilika moraju uzeti u obzir potrebe da se sačuva poverljivost i pogodnost strankama. Neće postojati obaveza da bilo koja stranka prisustvuje sastanku, i ne mogućnost prisustva ne sme biti na štetu slučaja stranke. Usmene informacije iz ovog stava trebaju se uzeti u obzir od strane Ministarstva u onoj meri u kojoj je kasnije potvrđeno u pismenoj formi.

8. Zainteresovane strane mogu, na pismeni zahtev, ispitati sve informacije koje su na raspolaganju Ministarstvu za bilo koju stranu u istrazi koja je relevantna za prezentaciju svojih predmeta i koje nisu poverljiva, i koje se koriste u istrazi. Takva zainteresovana strana može da odgovora na takve informacije i njihovi komentari će biti uzeti u obzir ako su dovoljno potkrepljeni u odgovoru.

9. Informacije koje su dostavljene od strane zainteresovanih strana i na osnovu kojih saznanja mogu se zasnivati biće razmotrene od strane Ministarstva za njihovu tačnost i preciznost koliko je god to moguće

10. Tokom istraga subvencije, Ministarstvo će pružiti vladi zemlje porekla i/ili izvoza razumnu priliku da nastavi konsultacije sa ciljem razjašnjavanja činjeničnog stanja i da se dođe do obostranog jedno sporazumno rešenje.

Član 33. Rasprava

1. Na pismeni zahtev bilo koje zainteresovane strane, Ministarstvo treba da održi raspravu na kojoj svi zainteresovani mogu da iznesu informacije i argumente. Saslušanje će se održati najkasnije šezdeset (60) dana pre predloženog datuma za definitivnu odluku.

2. Ako je zatraženo, Ministarstvo će pružiti zainteresovanim stranama priliku da se upoznaju, da bi izrazili suprotstavljene stavove i prisutne suprotstavljene argumente.

3. Zainteresovane strane koje žele da učestvuju u raspravu treba da informišu Ministarstvo o imenima predstavnika i svedocima koji će se pojaviti na saslušanju sedam (7) dana pre datuma saslušavanja.

Član 34. Uzimanje uzoraka

1. U slučajevima u kojima broj žalbi, izvoznika ili uvoznika, vrste proizvoda ili prodaje transakcija je veliki, istraga može biti ograničena na:

1.1. razuman broj stranaka, proizvoda ili transakcije putem uzoraka koji su statistički validni na osnovu raspoloživih informacija u vreme odabira, ili

1.2. najveći reprezentativni obim proizvodnje, prodaje ili izvoza koji se razumno može istražiti u okviru raspoloživog vremena.

2. Odluku o izboru stranaka, vrste proizvoda ili transakcija napravljenih na osnovu ovog člana treba uzeti od Ministarstva, iako prednost treba dati izboru uzorka u konsultaciji sa, i uz saglasnost, zainteresovanim stranama, pod uslovom da takve stranke budu poznate i da daju na raspolaganju dovoljno informacija, u roku od tri (3) nedelje od pokretanje istrage, za omogućavanje izbora reprezentativnog uzorka.

3. U slučajevima gde ispitivanje je ograničeno u skladu sa ovim članom, pojedinačna damping marža, odnosno subvencijska marža se obračunava za bilo kojeg izvoznika ili proizvođača koji nije na početku izabran za podnošenje potrebnih informacija u rokovima predviđenim ovim zakonom, osim kada broj izvoznika ili proizvođača je toliko velik da bi pojedine istrage nepotrebno opteretile i da će sprečiti završetak istrage u odgovarajućem trenutku.

4. Kada se Ministarstvo odlučilo da uzima uzorak, ako postoji određeni stepen ne saradnje od strane neke ili svih odabranih strana koje će verovatno značajno materijalno uticati na ishod istrage, može biti izabran novi uzorak. Međutim, ako materijalni stepen ne saradnje opstaje ili ne postoji dovoljno vremena za izbor novog uzorka, primenjuju se relevantne odredbe za ne saradnju.

Član 35.

Ne saradnja, netačne i dezorijentirajuće informacije

1. U slučaju da bilo koja od zainteresovanih strana, odbija pristup, ili na drugi način ne obezbedi traženu i potrebnu informaciju ili ne poštuje vremenske rokove propisane ovim zakonom ili znatno otežava istragu, zaključci i rezultati mogu se doneti na osnovu raspoloživih činjenica.

2. Kada se utvrdi da je bilo koja zainteresovana strana pružila netačne ili obmanjujuće informacije, te informacije se ne uzimaju u obzir i rezultati mogu biti urađeni na osnovu raspoloživih činjenica.

3. Zainteresovane strane treba da budu svesne posledica ne saradnje ili pružanja netačnih ili obmanjujuća informacija.

4. Neuspeh pružanja elektronskom poštom neće se smatrati da predstavlja ne saradnju, pod uslovom da zainteresovana strana pokazuje da predstavlja odgovor kako je zahtevano, će rezultirati na nerazumno dodatni teret ili nerazumne dodatne troškove.

5. Kada dostavljena informacija od strane zainteresovane strane nije idealna u svakom pogledu, ipak ne treba zanemariti, pod uslovom da svi nedostaci nisu takvi da izazovu nepotrebne poteškoće za dolazak na nerazumno precizan nalaz i da potrebne informacije na odgovarajući način se podnose u dobrom trenutku i da su proverljive, i da je stranka prema njenim sposobnostima postupala najbolje što može.

6. Ako dokaz ili informacija nije prihvaćena, stranka koja snabdeva biće odmah obaveštena o razlozima i biće joj dodeljena prilika da pruži dodatna objašnjenja u okviru vremenskog roka. Ako se objašnjenja smatraju nezadovoljavajućim, razlozi za odbijanje takvih dokaza i informacija će biti objavljeni i dati u objavljenim nalazima.

7. Ako utvrđivanja, uključujući i one u vezi za dampingsku maržu ili subvencijsku maržu, su bazirani na odredbama stava 1, uključujući i informaciju dobijenu u žalbi, ona će, gde je to moguće i praktično uz dužno poštovanje vremenskih rokova istrage, biti proverena od strane reference na informacijama iz drugih nezavisnih izvora koji mogu biti dostupni, kao što su objavljeni cenovnici, zvanične statistike uvoznih i povratnih carina, ili informacije dobijene od drugih zainteresovanih strana tokom istrage.

8. Ukoliko zainteresovana stranka ne saraduje, ili saraduje samo delimično, tako da relevantne informacije su time uskraćene, rezultat može biti manje povoljan za stranku nego da je saradivala.

Član 36. Objavljivanje

1. Zainteresovane strane mogu zahtevati objavljivanje važnih informacija i osnovne činjenice i osnovni značajni detalji na osnovu kojih su privremene mere izrečene. Zahtev će biti upućen Ministarstvu u pisanoj formi neposredno nakon uvođenja privremenih obaveza dok se obelodanjivanje treba da se vrši u pisanoj formi u najkraćem mogućem roku nakon toga.

2. Zainteresovane strane mogu da zatraže konačno otkrivanje bitnih činjenica važnih informacija i detalja, kao i razmišljanja na osnovu kojih je namenjeno nametanje konačne mere ili prestanak postupka. Zahtev će biti upućen Ministarstvu u pisanoj formi i mora biti primljen najkasnije mesec dana nakon izricanja privremenih mera. U slučajevima kada se privremena mera ne primenjuje, zainteresovane strane će imati priliku da zatraže konačno obelodanjivanje u vremenskim rokovima koje odredi Ministarstvo.

3. Završno obelodanjivanje se vrši u pisanoj formi u najkraćem mogućem roku, a najmanje jedan (1) mesec pre uzimanja bilo kakve konačne odluke.

4. Obavljene izjave nakon konačnog obelodanjivanja uzeće se u obzir samo ako su primljeni od Ministarstva u utvrđenom vremenskom periodu kojeg je Ministarstvo definisalo, a koji mora biti najmanje dve (2) nedelje.

5. Nakon što Ministarstvo okonča istragu, po konsultaciji sa Komisijom, izdaje konačno rešenje koja treba da se objavi uključujući i obrazloženje donošenja takve odluke i mora se voditi računa o zaštiti poverljivih podataka

6. Konačna odluka se objavljuje u Službenom glasniku. Odluka se dostavlja zainteresovanim strankama.

Član 37

Provere.

1. Ministarstvo, kada smatra da je to opravdano može preduzimati radnje za kontrole, inspekcije i provere podataka od svih zainteresovanih strana, koje se odnose na damping, subvencije, povrede/štete i kosovski interes. Ono može da izvrši posete provere da bi se razmatrale evidencije i da bi se proverili podaci i dobijene informacije.
2. U cilju provere dobijenih informacije i dobijanja onih dodatnih, Ministarstvo, ako smatra da je to potrebno, može sprovesti istragu i u drugim zemljama, pod uslovom da preduzeća u pitanju daju svoju saglasnost i vlade dotičnih zemalja zvanično budu obaveštene i da ne podnesu nikakav pregovor. Vlasti zemlje izvoznice treba obavestiti o imenima i adresama preduzeća koje se trebaju posetiti kao i datume poseta.
3. Ministarstvo priprema izveštaj o proveru podataka za svaku kompaniju. Ovaj izveštaj će u potpunosti biti na raspolaganju kompaniji dok jedna ne-poverljiva verzija će biti podneta u javnoj datoteci.
4. Zainteresovane dotične kompanije će biti obaveštene o prirodi informacija i podataka, koje će biti proverene tokom posete. Ostali zahtevi za informacije i njihove provere mogu se vršiti tokom poseta.

Član 38.

Poverljivost

1. Informacije i podaci dobijeni od zainteresovanih strana će se koristiti samo iz razloga zbog kojeg su i zatražene.
2. Poverljive informacije neće biti poznate javnosti ili drugim zainteresovanim stranama, bez pismenog odobrenja od izvora ovih poverljivih informacija.
3. Informacije i podaci smatraju se poverljivim kada:
 - 3.1. po samoj svojoj prirodi, otkrivanje takvih informacija ili podataka će imati značajan negativan uticaj ili efekat na osobu koja je poslala informacije ili na osobu od koje su dobijene informacije; i
 - 3.2. informacija je dobijena na osnovu poverljivosti stranaka i ako za ovaj zahtev poverljivosti čvrsti razlozi su prikazani.
4. Zainteresovane strane koje su dale poverljive informacije će takođe podneti poverljive sažetke. U izuzetnim slučajevima, stranke mogu navesti u pisanoj formi razloge zašto nisu takvi ne poverljivi sažeci mogući.

5. Informacije i podaci se neće smatrati poverljivim kada zahtev za poverljivosti nije opravdan. U tom slučaju i kada provajder ne odobri objavljivanje informacija i podataka u bilo kom obliku, informacije mogu se zanemariti.

POGLAVLJE VII OKONČANJE ISTRAGE

Član 39. Privremene obaveze

1. Ministarstvo može da uvede privremene obaveze, ako je istraga u skladu sa odredbama poglavlja VI ovog zakona, i a ako nametanje privremenih obaveza će predvideti sprečavanje dalje štete domaćoj kosovskoj industriji kao i privremenih obaveza u interesu Kosova.
2. Privremene obaveze mogu se uzeti u obliku dodatnih uvoznih dažbina ili bezbednostnih depozita u gotovini ili obveznicama, ne prelazeći uspostavljenu maržu dampainga ili subvencije.
3. Isplata takvih privremenih anti-dampingskih ili kompenzatornih obaveza je uslov za slobodan promet proizvoda pod istragom na Kosovu.
4. Privremene obaveze nametnuće se ne ranije od šezdeset (60) dana, ali ne kasnije od devet (9) meseci nakon pokretanja istrage.
5. Privremene anti-dampingske i kompenzatorne obaveze/dažbine ne smeju da pređu uspostavljenu maržu dampainga ili subvencije, i moraju da budu manje od ove marže, ako takva niža obaveza je dovoljna da eliminiše povrede učinjene domaćoj kosovskoj industriji.
6. Privremene obaveze obično se primenjuje za period ne duži od šest (6) meseci. Na zahtev izvoznika, Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, može da produži period primene privremene dužnosti, ali ne duže od devet (9) meseci.

Član 40. Obaveze

1. Pod uslovom da je načinjeno privremeno utvrđivanje dampainga ili subvencija, kao i povreda istih i zaštitna akcija je u interesu Kosova, Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, može prihvatiti zadovoljavajuće dobrovoljne obaveze ponude pod kojim:

- 1.1. ili za anti-dampingske istrage izvoznik obavezuje da revidira svoje cene ili da prekine izvoz na dampaing cenama i ako je Komisija zadovoljna da štetan efekat dampainga se time eliminiše; ili

1.2. za anti-subvencionisane istrage:

1.2.1. zemlja porekla i/ili zemlja izvoza se slaže da eliminiše ili ograniči subvencije ili preduzme druge mere koje se tiču njenih efekata, ili

1.2.2. bilo koji izvoznik se obavezuje da revidira svoje cene ili da prekine izvoz na Kosovo dok takvi izvozi koriste od kompezatornih subvencija, tako da Komisija bude zadovoljna da štetan efekat subvencija je time eliminisan.

2. U tom slučaju i dokle takve obaveze su na snazi, nametnute privremene ili definitivne dažbine se ne trebaju primeniti na relevantne uvoze proizvedenih proizvoda u pitanju od strane izvoznika koji se odnose na obaveze.

3. Rast cena pod takvim obavezama ne može biti veći nego što je potrebno da nadoknadi iznos dampaing ili kompezatorne subvencije, a trebalo bi da bude manja, ako takva povećanja budu adekvatna za uklanjanje povrede domaćoj industriji Kosova.

4. Stranke koje nude neku obavezu su dužne da obezbede ne-poverljive verzije takve obaveze, tako da može biti dostupna zainteresovanim stranama u istrazi.

5. Kada je obaveza prihvaćena pre definitivnih mera, istraga dampaing ili subvencija i povrede treba da se uglavnom završi. U tom slučaju, ako negativno utvrđivanje dampaing, subvencioniranja ili povrede je napravljeno, obaveze će automatski prestati da važe, osim u slučajevima kada je takva odlučnost u velikoj meri rezultat postojanja obaveza. U takvim slučajevima, može biti potrebno da se obaveze održe u razumnom roku. U slučaju da se vrši potvrdno utvrđivanje dampaing, subvencioniranja i povrede, obaveze će se nastaviti u skladu sa uslovima i odredbama ovog zakona.

6. Svaka zemlja ili izvoznik iz kojih su učesnici na tržištu prihvaćeni je dužna da obezbedi periodične informacije relevantne za ispunjenje te obaveze, kao i da omogući proveru odgovarajućih informacija i/ili podataka. Nepoštovanje ovih uslova smatra se kršenjem obaveza

7. U slučaju povrede ili povlačenja učesnika na tržištu od strane bilo kog lica prema obavezi, ili u slučaju povlačenja prihvatanja obaveze od strane Ministarstva, posle konsultacija Komisijom, prihvatanje obaveza će se povući i privremena ili konačna dužnost će se primeniti.

Član 41. Okončanje bez mera

1. Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, treba da odmah prekine istragu bez nametanja bilo kakvih dužnosti, u slučaju da zahtev za mere je povučen, osim ako Ministarstvo, nakon konsultacija Komisijom, ne odluči drugačije u interesu Kosova. Istraga će takođe biti konačna kada Ministarstvo, nakon konsultacija Komisijom, odluči da su zaštitne mere nepotrebne.

2. Istraga takođe će biti odmah prekinuta, ako Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, je uveren da postoji nedovoljno podataka o dampingu ili subvencijama i povrede koje opravdavaju nastavak istrage, ili kada Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, smatra da marže dampinga ili subvencija su *de minimis*, kao što je definisano u stavu 11 člana 28 ovog Zakona, ili kada obim dampinga ili subvencionisanih uvoza, trenutnih ili potencijalnih, je zanemarljiv, kao što je predviđeno u stavu 4. člana 28. ovog Zakona.

Član 42.

Javno obaveštenje o okončanju istrage, bez nametanja obaveza

Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, dužna je da izda javno obaveštenje o okončanju istrage, bez nametnutih mera, uzimajući u obzir razloge koji su doveli do te odluke i zaštite poverljivih informacija.

POGLAVLJE VIII POSTAVLJANJE I PRIKUPLJANJE ANTI-DAMPINGSKIH I PROTIV- BALANSIRAJUĆIH OBAVEZA

Član 43.

Usklađenost sa pravilima niže odgovornosti

1. Ministarstvo, nakon razmatranja činjenice koja utvrđuju postojanje dampinga ili subvencija i posledice nastalih povreda istih, i uzimajući u obzir interese Kosova, kao i nakon konsultacije sa Komisijom, treba da odluči o izricanju konačnih anti-dampingskih i kompenzatornih obaveza. U slučajevima u kojima privremene obaveze su na mestu, Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, nameće konačne mere najkasnije do poslednjeg dana važenja privremenih mera.

2. Konačne anti-dampingske i kompenzatorne obaveze ne mogu da pređu uspostavljenu maržu dampinga ili subvencije, i moraju da bude manje od ove marže, ako takva niža obaveza je dovoljna da eliminiše povrede nanosene domaćoj industriji Kosova. Nikakve mere se neće izreći ako je damping prestao da postoji ili subvencija ili subvencije su povučene ili se pokazalo da subvencije više nemaju nikakvu korist na izvoznike koji su uključeni.

3. Prilikom ispitivanja da li je dovoljna niža obaveza, Ministarstvo će posebno uzeti u obzir nivo cena koje podrivaju strani dampinga ili subvencionisanih uvoza i/ili razumnog profita nivoa potrebnog za domaću kosovsku industriju za njene prodaje na tržištu Kosova.

Član 44.

Ne-diskriminacija i individualizacija

1. Anti dampingske ili kompenzatorne dažbine trebaju se nametnuti u odgovarajućim količinama u svakom slučaju, na ne-diskriminatornoj osnovi, na svim proizvodima uvezenim pod istragom iz svih izvora utvrđenih za damping ili da imaju koristi od kompezatornih subvencija i time izaziva povrede, osim na uvoz iz tih izvora iz kojih su obaveze pod uslovima iz ovog zakona prihvaćene.
2. Podzakonski akt kojim se uspostavlja obaveza treba da utvrđuje obavezu za svakog izvoznika ili dobavljača, ili u izuzetnim okolnostima, ako je takva individualizacija neizvodljiva, za snabdevanje dotičnih zemalja izvoznica.
3. Kada je istraga bila ograničena na ispitivanje jednog uzorka od izvoznika, bilo anti-dampingske ili kompenzatorne obaveze primenjuju na uvoz od strane izvoznika ili proizvođača koji su samo postali poznati, ali nisu bili uključeni u ispitivanje uzorka ne smeju premašiti iznos ponderisanog proseka marže dampinga ili kompezatorne subvencije osnovanih za stranke u uzorku. Za potrebe ovog stava, bilo nula i *de minimis* marže ili količine dampinga ili kompezatornih subvencija i marži ili iznosa dampinga ili kompezatornih subvencija uspostavljenih za kompanije koje nisu saradivale se treba zanemariti.
4. Pojedinačni dužnosti će se primenjivati na uvoz iz bilo kog izvoznika ili proizvođača za koje je pojedinačna marža damping ili iznos subvencija izračunata.
5. Nijedan proizvod ne može biti u isto vreme na obe dužnosti, anti-dampingske i kompenzatorne dužnosti u cilju suočavanja sa jedne i iste situacije koje proističu iz dampinga ili subvencija.

Član 45.

Retroaktivne dužnosti

1. Privremene dužnosti i konačne anti-dampingske i kompenzatorne dažbine obično primenjuje se samo na proizvode koji su pušteni u slobodan promet na Kosovu, nakon što je vreme kada su privremene ili definitivni odluke donete.
2. Kada je uspostavljena jedna obaveza i kada su dokazne činjenice, definitivno utvrđuju postojanje dampinga, odnosno subvencije i štete od njih, Ministarstvo, nakon konsultacije sa Komisijom, odlučuje, bez obzira na to da li će se uspostaviti definitivne anti-dampingske ili kompenzatorne obaveze treba postaviti, bez obzira koja će privremena obaveza treba da se prikuplja.
3. U slučajevima gde definitivni rezultati pokazuju samo opasnost od povređivanja ili retardiranje, bilo koji privremeni iznosi će biti objavljeni i finalne obaveze se mogu izreći od datuma kada se vrši konačno utvrđivanje opasnosti od povreda ili retardiranje.

4. Ako definitivne anti-dampingske ili kompenzatorne dažbine su veće od privremene dužnosti, razlika se neće retroaktivno prikupljati. Ako definitivna dužnost je niža od privremene dužnosti, razlika između obe dužnosti treba biti oslobođena. Kada konačno opredeljenje je negativno (nema dampinga, subvencija ili povreda ili Kosovski interes ne poziva na akciju), privremena obaveza neće biti potvrđena i treba biti oslobođena u celini.

5. Definitivni anti-dampingske ili kompenzatorne dažbine mogu uvesti na proizvode koji su ušli na Kosovo u slobodan promet ne više od devedeset (90) dana pre datuma primene privremenih mera, ali ne pre pokretanja istrage, pod uslovom da su uvozi registrovani, dotični uvoznici su dobili priliku da se izjasne, i

5.1. postoje kritičnih okolnosti u kojima za damping ili subvencionisane proizvoda u pitanju povrede koje je teško popraviti je izazvana masivnim uvozom u relativno kratkom vremenskom periodu od proizvoda imaju koristi od dampinga ili kompenzatorne subvencije pod uslovima iz ovog zakona; i

5.2. smatra se da je neophodno, kako bi se sprečilo ponavljanje povrede, da se proceni anti-dampingske ili kompenzatorne dažbine retroaktivno na tim uvozima; ili

5.3. postoji, za proizvod pod istragom, istorija damping ili subvencija u dužem vremenskom periodu, ili uvoznik je bio svestan, ili je trebalo da bude svestan, dampinga ili subvencija u pogledu obima dampinga ili subvencije i povreda je navodna ili pronađena; ili

5.4. pored nivoa uvoza koji je izazvao povredu tokom istrage perioda, postoji još značajniji rast uvoza, koji u svetlu svog vremena i obima i drugih okolnosti, verovatno je da će ozbiljno ugroziti popravni efekat definitivne anti - damping ili kompenzatorne obaveze koja se primenjuje.

6. U slučajevima kršenja ili povlačenja obaveza, konačne obaveze mogu biti nametnute na robu prijavljenu za slobodan promet ne više od devedeset (90) dana pre primene privremenih mera, pod uslovom da je bio registrovan uvoz i da se svaka takva procena ne retroaktivno primenjuje na uvoze ušle pre kršenja ugovora ili povlačenje obaveza

POGLAVLJE IX
TRAJANJE, RAZMATRANJE, NAKNADA, SUSPENZIJA,
IZBEGAVANJE PRIMENE PROPISA

Član 46.
Trajanje

1. Anti-dampingske i kompenzatorne obaveze ostaju na snazi samo onoliko dugo koliko i u meri u kojoj je potrebno da se neutrališu i suprotstave dampingu ili subvenciji koja je izazvala materijalnu štetu domaćoj industriji Kosova kao i dok su u kosovskom interesu.
2. Svaka konačna anti-damping ili kompenzatorna obaveze prestaje posle najviše pet (5) godina od njenog uvođenja ili pet (5) godina posle datuma poslednje potpune revizije u vezi sa dampinom ili subvencijom, povrede i kosovskih interesa, osim u slučajevima kada pregled (pregled isteka) zaključuje da isticanje ili prestanka tih dužnosti dovodi do nastavka ili ponovnog dampinga ili subvencije i povreda .

Član 47.
Razmatranje roka isteka

1. Razmatranje roka isteka počinje ako ima dovoljno dokaza da istek ili prestanak obaveze dovede do nastavka ili ponovnog damping ili subvencija. Ovo je pokazano putem informacija i podataka o nastavku dampinga ili subvencija, odnosno informacijama i podacima da je uklanjanje povrede je izazvano isključivo ili delimično samo zbog postojanja dužnosti dostavljenih Ministarstvu od svake zainteresovane strane.
2. Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, može da pokrene postupak preispitivanja nametnutih obaveza po sopstvenoj inicijativi, ili na pismeni zahtev u ime domaće kosovske industrije, i obaveza ostaje na snazi sve dok se donese konačna odluka o ovom razmatranju. Trajanje postupka razmatranja ne treba da prelazi jednu (1) godinu.
3. Zahtev treba da se obavlja u Ministarstvu i da sadrži dovoljno dokaza da će isteka roka najverovatnije rezultirati sa nastavkom ili ponovnim dampinom ili subvencijama i njihove štete.
4. Tokom istrage u skladu sa stavom 1 ovog člana, Ministarstvo će omogućiti uvoznicima, izvoznicima, predstavnicima zemlje izvoznice i domaće industrije Kosova da dopune predmet, ili komentar o pitanjima navedenim u revizijalnom zahtevu, uzimajući u obzir sve dokumentovane informacije i činjenice da istek obaveze će dovesti do verovatnoće nastavka ili ponovnog damping ili subvencija kao i štete.
5. Ministarstvo, najkasnije četiri (4) meseca pre predstojećeg isteka mera, i nakon konsultacija sa Komisijom, objavljuje u Službenom glasniku obaveštenje o skorom uklanjanja anti-dampingskih ili kompenzatornih obaveza kako bi se omogućilo domaćoj Kosovskoj industriji da podnese zahtev za pregled.

6. Informisanje o isteku mera objavljuje se u Službenom glasniku.

7. Mere izrečene na osnovu ovog isteka postupka mogu trajati najduže do pet (5) godina

Član 48. Posredničko razmatranje

1. Potreba za nastavak postavljanja mera može biti razmotrena, ako je opravdano. U tom smislu, Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, može pokrenuti postupak privremenog pregleda na sopstvenu inicijativu u svakom trenutku. Privremeni pregled može se zatražiti od stranke ili u ime domaće industrije Kosova, ili bilo koje druge zainteresovane strane, nakon što je razumni vremenski period prošao, a najmanje godinu dana nakon izricanja definitivne anti-dampingske ili kompenzatorne mere.

2. Zahtev mora da bude upućen Ministarstvu i da sadrži dovoljno dokaza da nastavak postavljanja mera nije više potreban da nadoknadi damping ili subvencije i/ili da povreda verovatno se neće nastaviti ili ponoviti ako mere su uklonjene ili različiti ili da postojeće mere nisu, ili više nisu dovoljne da bi se suprotstavili dampingu ili subvenciji kao i povrede istih

3. Ako Ministarstvo utvrdi prilikom pregleda anti-dampingskih ili kompenzatornih mera, posle konsultacija sa Komisijom, da mere nisu više potrebne, one će biti odmah uklonjene. Ako Ministarstvo utvrdi prilikom pregleda anti-dampingskih ili kompenzatornih mera, posle konsultacija sa Komisijom, da mere nisu više dovoljne, one će biti prilagođene u skladu sa odredbama ovog zakona.

4. Mere izrečene na osnovu ovog prelaznog postupka razmatranja mogu trajati do pet (5) godina pod uslovom da privremeni pregled pokriva damping/subvencionisanje i povrede, kao i kosovski interes. Ako to nije slučaj one ističu na dan isteka originalnih mera.

Član 49. Razmatranje zahteva novih izvoznika/uvoznika

1. Izvoznici čiji su proizvodi predmet definitivne anti-dampingske ili kompenzatorne obaveze, a koje nisu pojedinačno ispitane u toku istražnog postupka, ne iz razloga odbijanja saradnje, može da zahteva razmatranje da se obavlja pojedinačna rasprava. Zahtev treba da bude upućen Ministarstvu, i treba biti u pismenoj formi i u potpunosti dokumentovan koliko stvarne vrednosti ili iznos kompenzatorne subvencije i njenih stvarnih ili budućih izvoznih cene su povezani. Domaćoj Kosovskoj industriji treba dati mogućnost da daje svoje komentare o ovom zahtevu.

2. Za procedure istrage prema stavu 1 ovog člana sprovedeće se odredbe ovog Zakona.

Član 50.
Razmatranje zahteva po preuzimanju mere

1. Razmatranje zahteva može se pokrenuti od strane Ministarstva, posle konsultacija sa Komisijom, ukoliko zainteresovana strana podnese, obično ne pre šest (6) meseci nakon stupanja na snagu mera, dovoljan dokaz da je nakon originalnog perioda istrage pre ili nakon izricanja mera, da izvozne cene su znatno snižene, ili da nije bilo nijedan kretanje, ili nedovoljnog kretanja cena ili naknadne preprodaje prodajnim cenama na uvezene proizvode na Kosovu. Ministarstvo će ispitati tokom istrage da li su mere na snazi imale uticaj na navedenim cenama ili da li je bilo i drugih faktora koji su doveli do ove situacije.
2. Ukoliko istraga sprovedena od strane Ministarstva dokazuje da navodi su tačni, postojeće anti-dampingske ili kompenzatorne obaveze, odnosno mogu da se povećaju od strane Ministarstva, posle konsultacija sa Komisijom, u cilju postizanja rasta cena treba da se ukloni šteta na domaćoj kosovskoj industriji, međutim, povećan nivo obaveza ne prelazi damping marže ili iznos od kompezatornih subvencija koje mogu biti preračunate na osnovu novih činjenica.
3. Za procedure istrage prema ovom članu sprovede se odredbe ovog Zakona.

Član 51.
Refundiranje - nadoknada

1. Uvoznik može zatražiti refundiranje dažbina prikupljenih od nadležnih organa, ako Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, utvrdi da marža dampinga ili marža subvencije na osnovu koje su dažbine plaćene je eliminisana ili smanjena na nivo koji je niže od obaveze na snazi.
2. Uvoznik mora, u roku od šezdeset (60) dana od dana kada dužnost zahteva da bude vraćena je uveden u Ministarstvu putem uredno dokumentovanog pisanog zahteva za povraćaj od dežurne sume koja je plaćena.
3. Zahtev mora da sadrži dokumentovanu informaciju za koju je podnet zahtev za povraćaj iznosa anti-dampinga ili kompenzatorne dužnost za period, kao i završene dužnosti isprave koje se odnose na obračun isplate takvog iznosa.
4. Ministarstvo razmatra zahtev i istražuje slučaj. Ako izvoznik ili proizvođač ne pruži dokaze u roku od šezdeset (60) dana, zahtev će biti odbijen od strane Ministarstva, posle konsultacija sa Komisijom.
5. Na osnovu zahteva za ponovni povraćaj, Ministarstvo, nakon konsultacije sa Komisijom, u toku istrage, će odlučiti da li će i do koji iznos će ponovni povraćaj biti obavljen.

6. Refundiranje obaveza će se normalno obavati u roku od dvanaest (12) meseci, a u svakom slučaju ne kasnije od osamnaest (18) meseci od datuma zahteva refundiranje. Svako refundiranje, na osnovu odgovarajućih podataka iz uvoznika proizvoda koji je predmet anti-dampingskih ili kompenzatornih obaveza, treba da se vrši u roku od devedeset (90) dana od dana donošenja odluke za refundiranje.

Član 52. Suspendizija

1. Mere postavljene na osnovu ovog zakona mogu biti suspendovane u Kosovskom interesu odlukom Ministarstva, posle konsultacija sa Komisijom, u periodu ne dužem od dvanaest (12) meseci. Suspendizija može biti produžena za dalji period, koji ne prelazi šest (6) meseci, ako Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, tako odluči na osnovu dokaza.
2. Mere mogu biti suspendovane na osnovu pismenog i potpuno dokumentovanog zahteva upućen Ministarstvu od strane zainteresovane stranke putem dokaza faktora i uslova navedenih na osnovu stava 3 ovog člana.
3. Mere mogu biti suspendovane samo kada kosovski tržišni uslovi su privremeno promenjeni u meri u kojoj bi štetu domaćoj industriji Kosova biti teško da se povrate kao posledica suspendizije, i pod uslovom da domaćoj industrija na Kosovu je data mogućnost da se izjasni i da ovi komentari uzeti u obzir.
4. Mere mogu, u bilo koje vreme i nakon konsultacija zainteresovanih strana, biti vraćene od strane Ministarstva, posle konsultacija sa Komisijom, ukoliko razlog za suspendiziju nije više moguće.

Član 53. Izbegavanje primene propisa

1. Na osnovu pismenog zahteva od strane zainteresovanog lica u Ministarstvu anti-damping ili kompenzatorne obaveze, kao što su utvrđene ovim zakonom, mogu biti produžene od strane Ministarstva, posle konsultacija sa Komisijom, da slične proizvode ili neke delove od njih, koji se uvoze iz treće zemlje na Kosovu, kada se izbegavanje primene mera na snazi odvija.
2. Izigravanje biće definisano kao promena u obrascu trgovine između trećih zemalja i Kosova ili između pojedinih preduzeća u zemlji koja je predmet mera i Kosovo, koja proizilazi iz prakse, procesa ili rada koje je nedovoljno zbog uzroka ili ekonomske opravdanost drugačije od nametanja obaveza.

3. Praksa, proces ili navedeni rad na osnovu stava 2. ovog člana obuhvata, između ostalog *inter alia*, blage modifikacije proizvoda u pitanju da bi se učinilo da potpadne pod carinskim kodovima koji obično ne podležu merama, pod uslovom da izmene ne menjaju svoje osnovne karakteristike; pošiljka proizvoda koji je predmet mera preko trećih zemalja, a reorganizacija izvoznika ili proizvođača svojih obrazaca i kanalima prodaje u zemlji koja je predmet mera. Modifikacija mora da se uradi da bi se na kraju dobili proizvodi koji se izvoze na Kosovo preko proizvođača koji imaju koristi od individualne carinske stope niže nego što se primenjuje na proizvode proizvođača.

POGLAVLJE X KOSOVSKI INTERESI

Član 54. Kosovski interesi

1. Utvrđivanje da li kosovski interes na anti-damping ili kompenzatorne intervencije treba da se urade od strane Ministarstva, posle konsultacija sa Komisijom, treba da se zasniva na procene svih različitih ekonomskih interesa zainteresovanih strana uzete u celini; odlučnost u skladu sa ovim članom treba da se vrši samo ako su svim strankama data prilika da iznesu svoje mišljenje. U takvom ispitivanju, posebnu pažnju treba posvetiti potrebi da se eliminišu trgovinski iskrivljeni efekti oštećenja dampinga ili subvencija kao i obnovi efikasne i fer konkurencije u korist potrošača.

2. Mere, utvrđene na osnovu dampinga ili subvencija i nalazi njihovih povreda, ne mogu se primeniti kada Ministarstvo, nakon konsultacija sa Komisijom, može jasno zaključiti da nije u interesu Kosova da se prijave ili da sprovedu takve mere.

3. Domaća industrija na Kosovu, uvoznici i njihova reprezentativna udruženja, reprezentativni korisnici i reprezentativne organizacije potrošača treba da pruže informacije u tom pogledu.

4. Ministarstvo će ispitati informacije koje su pravilno podnete i u kojoj meri su reprezentativne. Informacije treba da budu uzete u obzir samo kada su podržana dokumentovanim dokazima.

POGLAVLJE XI KONAČNE ODREDBE

Član 55. Sudsko preispitivanje konačne odluke

Za sve konačne odluke donete u skladu sa ovim Zakonom može se podneti žalba u Osnovnom sudu za administrativna pitanja Republike Kosovo.

Član 56. Podzakonska akta

Za sprovođenje ovog zakona, Ministarstvo donosi podzakonska akta u roku od šest (6) meseci od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 57. Odredba ukidanja

Nakon stupanja na snagu ovog Zakona, stavlja se van snage Zakon br. 03/L-097 o anti dumping i kompenzatornim merama.

Član 58. Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom glasniku Republike Kosova.

**Zakon Br. 04/L-240
06. maj 2014. god.**

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Jakup KRASNIQI